

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma práce : Nepřímé pachatelství
Autor : Adam Pulec
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent : Doc. JUDr. Mgr. Jiří Herczeg, Ph.D.
Rozsah práce: 65 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 22.6.2011

1. Aktuálnost (novost) tématu: Nepřímé pachatelství je nově upraveno v novém trestním zákoníku, byť i dřívější praxe i nauka s tímto institutem pracovaly, jde s ohledem na novou výslovnou právní úpravu o téma nadmíru aktuální. Jak sám diplomant v práci poznamenává, nejde v praxi o nijak častou formu spáchání trestného činu, přesto jde o jeden ze základních institutů trestněprávní nauky. Proto je třeba se tomuto tématu dlouhodobě a opakovaně věnovat, jde o téma stále živé a aktuální, tedy vhodné ke zpracování v diplomové práci.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti z oboru trestního práva hmotného, popř. též z kriminologie, ale též ze soudní psychiatrie a psychologie, příp. dalších doprovodných věd kriminálních,
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomant se měl zabývat současnou právní úpravou, měl zohlednit i dřívější judikaturu, příp. provést srovnání historické či mezinárodní, či provést vlastní výzkum výskytu tohoto trestného činu v praxi,
- použité metody – odpovídající tématu.

3. Kritéria hodnocení práce:

- **Logická stavba práce:** Diplomant rozdělil práci do 11 kapitol, z nichž první je úvodem a poslední závěrem. Poté se již věnoval danému tématu, ve druhé kapitole předdeslal několik poznámek, které považoval za důležité, poté se věnoval vývoji právní úpravy tohoto institutu na našem území. Poté již následuje samotné jádro práce, nejprve rozebírá (při zohlednění současné úpravy) jednotlivé případy nepřímého pachatelství, v navazujících kapitolách pak podrobněji rozebírá jednotlivé zajímavé varianty, které teoreticky (a zároveň více či méně pravděpodobně v praxi) mohou nastat. Především se zabývá vztahem nepřímého pachatelství k jednotlivým formám trestné činnosti (uvádí vztah k vývojovým stadiím a k účastenství), dále se zabývá otázkou, nakolik je možné nepřímé pachatelství u trestných činů vlastnoručních, zvláštních, omisivních, komisivních, nedbalostních, v sedmé kapitole rozebírá další zvláštní otázky, které souvisejí s probíraným institutem a na něž nebyl prostor v předchozích kapitolách. Pak se věnuje judikatuře, zahraničním úpravám a otázkám vlastně kriminologickým – rozboru jednotlivých případů nalezených v judikatuře. Strukturu práce tak lze považovat za logickou, kapitoly jsou vnitřně provázané, diplomant používá v práci odkazy na jiné pasáže, aby se zbytečně neopakoval.
- **Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Autor cituje z cizích prací standardním způsobem. Přehled použité literatury poskytuje poměrně komplexní přehled o odborných člancích a studiích na dané téma v České republice, autor zmiňuje též

standardní základní prameny, jako jsou aktuální učebnice a komentáře. Při citaci dodržuje jednotný formát v zásadě odpovídající ČSN ISO 690, resp. 690-2. Zahraniční literatura není zastoupena vůbec. V práci jinak diplomant cituje řádným a standardním způsobem, pro zjednodušení si vytvořil vlastní zkratky častěji citovaných děl.

- **Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Diplomant standardním způsobem rozebral probíraný institut nepřímého pachatele, poté se věnoval jednotlivým formám trestné činnosti, které nabývají ve spojitosti s nepřímým pachatelstvím zvláštního rozměru, dále se věnoval některým kategoriím trestných činů a zkoumal, nakolik je možno je spáchat jako nepřímý pachatel. V práci dospíval k některým zajímavým názorům, bohužel často uvedl pouze závěr svého zkoumání bez bližšího zdůvodnění, jak a proč k němu dospěl, nepodrobil kritice názor, který by byl opačný – tak např. zajímavý je rozbor na str. 44-45 o (ne)možnosti spáchat trestný čin pravý omisivní nepřímým pachatelem, nicméně v rozboru mi schází úvaha, zda nemůže být poté rodič příkazující neposkytnout pomoc dítěti přímým pachatelem podle § 150 odst. 1 tr. zákoníku, podobně jako mi schází testování těchto závěrů na dalších pravých omisivních trestných činech. Podobně u vlastnoručních deliktů se diplomant obrazně řečeno pouští na poměrně tenký led, odvážně podává jednoznačný výčet vlastnoručních trestných činů, aniž by uvedl argumentaci, proč k těmto závěrům dospěl, dokonce si zde protiřečí s jinou pasáží práce, když hned první zmíněný trestný čin, který má podle něj být vlastnoruční a u něhož není možné nepřímé pachatelství, je trestný čin neposkytnutí pomoci (§ 150 tr. zákoníku) i neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 tr. zákoníku), když o několik stránek dále výslovně uvádí, že je u těchto trestných činů nepřímé pachatelství přípustné (viz výše pravé omisivní delikty). Do výčtu ovšem zahrnuje i další trestné činy, u nichž lze vcelku úspěšně pochybovat, že by byly vlastnoruční (např. § 227, § 329 tr. zákoníku), výčet obsahuje navíc skutkové podstaty, které lze spáchat toliko z nedbalosti (např. § 330 tr. zákoníku), u nichž podle většinového názoru o nepřímém pachatelství neuvažujeme (viz shodně kapitola 6.5). Kromě celé kapitoly 6. je zajímavá též kapitola 7., kde se diplomant věnuje dalším otázkám běžně neřešeným, např. excesu živého nástroje ze zamýšlené manipulace nepřímého pachatele. Diplomant ve sporných případech dospívá k vlastním odůvodněným závěrům.
- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Úprava textu je řádná, úhledná, práce je členěna standardním způsobem. Diplomant v práci nezpracovával žádné kriminologické průzkumy, které ani nejsou v této oblasti k dispozici, tabulky ani grafy tak nevyužíval.
- **Jazyková a stylistická úroveň:** Diplomant užívá spisovného jazyka, práce je psána čtivě, až na výjimky se neobjevují gramatické chyby, jen výjimečně se objevují v práci stylistické nedostatky či neobratná vyjádření.

4. Případné další vyjádření k práci: Diplomant zpracoval velmi obtížné téma, kterým se poctivě zabýval, byť nepracoval s cizojazyčnými materiály, práce má vysokou odbornou úroveň, diplomant prokazuje analytické schopnosti při rozboru jednotlivých témat, projevuje též potřebnou míru odborné fantazie při vytváření modelových situací.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Rozebrat, zda je možné spáchat pravý omisivní trestný čin jako nepřímý pachatel.*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 1 (výborně)

V Praze dne 15. září 2011

JUDr. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí práce